

Bu sayıda...

Toplum ve Bilim'in "Borç ve Mahrumiyet" başlığını verdiğimiz bu sayısı birbirinden farklı meselelere odaklanan fakat öte yandan birbiriyle alışverişi olan beş yazıdan oluşuyor. Toplumun geniş kesimleri üzerindeki borç yükünün kamunun talanıyla birleşmesinin sonucu doğan mahrumiyet, dünyanın pek farklı coğrafyalarında, "gelir dağılımının adaletsizliği" gibi benzer taleplerin seslendirilmesine neden oluyor. Borçluluk ve mahrum kalmak, aktüaliteye damgasını vuruyor, gündelik hayatı belirliyor. Bu sayımızdaki yazılar, doğrudan doğruya bu gündemden beslenmese de bu gündeme katkı sunuyor ve takip ediyor.

Nuray Mert, "İslâm'ın siyasallaşması ve İslâmcılığın seyri" başlıklı yazı dizisini sürdürmeye devam ediyor. Yazı bu kez Oryantalistlerin Doğu ve İslâm üzerine genellemeleriyle Batı'ya bir öz atfeden ve onu hegemonik bir aygıtta indirgeyen perspektiflerin toplumsal yapıların içerisindeki iktidar yapılanmalarını görmeyi nasıl engellediğini ortaya koymaya çalışıyor. Özgür Öztürk ve Elife Kart, "Borçlanmanın kırsaldaki görünümü: Borçluluğun küçük üretici üzerindeki tezahürleri" isimli makalede küçük tarım üreticilerinin borçluluğu üzerinden kırsal alandaki piyasalaşma sürecini ve tarım sektöründeki dönüşümü ele alıyorlar. Borçlanmaya dayalı bir modelin, küçük ölçekli üretimin uzun vadede tasfiyesi anlamına geldiğini öne sürüyorlar. Elif Karaçimen ve Ekin Değirmenci'nin "Doğu Karadeniz'de çay tarımının çelişkili sürekliliği" adlı makalesi ise devlet desteğinin devam ettiği çayı, çayın (tütün ve fındıktan ayrı olarak) özgünlükleriyle birlikte ve Doğu Karadeniz'de geçimlik üretim yapan köylünün bu ürün ile ilişkisini de göz önünde bulundurarak, neoliberal politikalarından nasıl ve hangi araçlarla etkilendiğini tartışıyor. Yahya Araz, "1840'ların ortalarında Gerede: Bir Anadolu kazasında kuraklık, kıtlık, göç ve hayatta kalmak üzerine" adlı yazısında, 1845 Orta Anadolu kuraklığını ve takip eden kıtlığı, bölgenin kuzeydeki sınırını oluşturan merkezlerden biri (Gerede) üzerinden

ele alıyor. Kıtılığın yol açtığı sorunları ve kıtlılığı deneyimleyen insanların bu sorunlara nasıl direnç gösterdiğini, devletin kıtlılığa yaklaşımını da hesaba katarak ortaya koyuyor. Son olarak Yasemin Yüce ve Kezban elik, "Orta sınıf erkeklerin ev işleri ve ev içi bakım emeğine 'saygıları' ne anlama gelebilir?" sorusuyla yola çıktıkları makalelerinde, bu soruya, Samsun, Çorum, Amasya, Tokat illerinden eğitimi, meslek sahibi ve evli kırk erkekle yaptıkları derinlemesine görüşmelerle, orta sınıf erkeklerin ev işleri ve paylaşımına ilişkin yargılarından ve pratiklerinden yola çıkarak yanıt arıyorlar. Kadınların alışma hayatına daha sık dahil olmalarıyla birlikte, ayrışmış kadın-erkek rollerinin bir nebze değiştiği doğru gibi görünse ve "orta sınıf erkeklerin kadının ev içi alanda harcadığı emeği görüyor oldukları, değer verdikleri ve saygı duydukları" gözlemlense de bu "saygı"nın, ev içi alanın "atışmasız 'özel alan'" olduğuna dair tasarıma katkı sunduğunun da görmezden gelinemeyeceğini ileri sürüyorlar.

AYBARS YANIK